

BP avgerð rakar Hetland meint

Jan Müller

28.10.2015 - 16:58

Oljan.fo

Avgerðin hjá bretska oljufelagnum, BP í framtíðini at flyta alla oljuna frá stóru Schiehallion kelduni vestan fyri Hetland til Rotterdam í Hálandi heldur enn til oljuterminalin í Sullom Voe í

Hetlandi fer at raka hetlenska búskapin meint. Henda avgerðin hefur við sær, at inntøkurnar hjá havnini í Sullom Voe, sum Shetland Islands Council umsitur og eigur, minka við 60 mill. kr. Um árið. Inntøkurnar frá Schiehallion oljuni minka við 20%. Stjóri fyri havnina sigur við bretska miðlar, at hetta tolir teirra búskapur ikki. Hesin peningur er við til at fígga bæði skúlar og røktarheim. Hetland hefur brúkt stórar upphæddir til at byggja út havnina í Sollom Voe fyri m.a. at kunna ganga tørvinum hjá oljufeløgum sum BP á mæti. Tað gevur onga meingin, ætla tey nú at ríma, tí tað er bíligari fyri tey heldur at fara til Rotterdam við oljuni.

Politisku myndugleikarnir í Hetlandi hava biðið um fund við eigararnar av Sullom Voe um málið. Hesir eru oljufelagið Taqa úr Abu Dhabi, Canada Natural Resources, BP, Total, Shell og Esso. Arbeitt verður við at finna útvegir fyri at gera raksturin av terminalinum bíligari og vóna ymsu politikararnir, sum nú royna at leggja trýst á myndugleikar og oljufelag, at tað skal bera til at finna onkra nýggja loyns, so oljan kortini ikki fer uttan um Hetland. Myndugleikarnir fara eisini at gera alt tað teir kunnu fyri at fáa størri lut í vaksandi oljuframleiðsluni vestan fyri Hetland. Einaferð varð frammi, at um olja fór at verða funnin við Føroyar, so hevði hon komið væl við hjá Sullom Voe. Nú er ivasamt, hvussu verður við tí, í hvussu er fyribils.

Í dag stava inntøkurnar í hetlenska landskassan serstakliga frá fiskivinnu og aling. Hesar vinnur standa fyri knappum 4 mia. kr., meðan parturin hjá oljuvinnuni liggur um 650 mill. kr. Hesin peningur kemur í høvuðsheitum frá inntøkunum hjá havnini í Sullom Voe, og tá heili 20% av hesum inntøkum hvørva, so er greitt, at hetta fer at raka meint hetlenska búskapin. Tað eru annars mong ár síðani, at peningur frá oljuvinnuni fór í hetlenska "oljugrunnin". Upprunaliga fór leigugjald fyri Sullom Voe terminalin beinleiðis til hetlenska búskapin, men hetta varð broytt undir Margareth Thatcher stýrinum, tá hesin peningurin varð nationaliseraður og fór í stóra pott í London. Hóast tað einasta beinleiðis íkastið til hetlenska búskapin frá oljuvinnuni kemur frá inntøkunum í havni í Sullom Voe kemur eisini væl av peningi til Hetlands gjøgnum tey mongu arbeiðsplássini, sum eru í oljuvinnuni har.

Ein høvuðsorsøkin til, at hetlendingar eru bæði vónsviknir og í øðini inn á avgerðina hjá BP er tann, at myndugleikarnir finga als einki at vita um samráðingarnar, sum vóru millum BP og tess partnarar og so Sullom Voe myndugleikarnar, tí hesir vórðu í trúnaði. Sjálvandi áttu teir at hava fingið hetta at vita áðrenn siga umboð fyri Shetland Islands Council, sum umsitur tær mongu almennu tænastrarnar í oyggjunum.